

STFM KV	1.2.2016
§	7 D
STST KH	25.1.2016
§	17 D

Lausuntopyyntökysely

Ohjeet:

Sähköisessä kyselylomakkeessa voi liikkua edestakaisin painamalla Edellinen- tai Seuraava -painikkeita. Kysely on mahdollista lähettää vastaamatta kaikkiin kysymyksiin, mutta osa kysymyksistä on merkitty pakollisiksi. Mahdolliset kysymyksiin annetut perustelut huomioidaan vastauksia analysoitaessa. Kyselyn lopussa on runsaasti vastaustilaa lausujien vapaamuotoisille kommenteille. Vastauksia on mahdollista muokata ennen kyselylomakkeen lähettämistä. Kyselyn voi tarvittaessa keskeyttää painamalla Keskeytä-painiketta ja jatkaa vastaamista myöhemmin. Keskeytä-painikkeesta kysely vie automaattisesti sivulle, jossa on linkki jatkettavaan kyselyyn. Sivulla voi myös lähettää linkin sähköpostiisi. Viimeisen kysymyksen lopussa on Yhteenveto-painike, josta pääset tarkastelemaan laatimiasi vastauksia. Yhteenvetosivulta pääset muokkaamaan (Muokkaa vastauksia -painike) ja tulostamaan (Tulosta-painike) kyselyn. Tämän jälkeen kysely pitää vielä lähettää.

Vastauksien lähetys: Kun kyselyyn vastaaminen on valmis, paina kyselylomakkeen yhteenvetosivun lopussa olevaa Valmis-painiketta. Lähettämisen jälkeen kyselyvastausta ei ole enää mahdollista täydentää tai muokata.

Tämä on kyselyn tekstitiedostoversio, jota voi käyttää lausuntopyyntöön käsittelyn helpottamiseksi. Toimielimen käsittelyssä voidaan noudattaa esimerkiksi menettelyä, jossa lausuntoa työstetään tekstitiedostomuotoisena ja käsittelyn lopuksi tekstitiedostoon laaditut vastaukset syötetään kyselyyn.

Sähköisen kyselyn Internet-osoite:

<https://www.webropolsurveys.com/S/23CD4E7D9E3E90FB.par>

Lisätietoja lausuntopyyntöstä antavat:

Alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti, p. 0295163012, s-posti tuomas.poysti@stm.fi
Hallitusneuvos Pekka Järvinen, p. 02951 63367, s-posti pekka.jarvinen@stm.fi
Finanssineuvos Teemu Eriksson, p. 02955 30177, s-posti teemu.eriksson@vm.fi

Kyselyn tekniseen toteutukseen liittyvät kysymykset:

Osastosihteeri Riikka Friberg, p. 02951 63629, s-posti riikka.friberg@stm.fi
Osastosihteeri Jaana Aho, p. 02951 63395, s-posti jaana.aho@stm.fi

TAUSTATIEDOT

Vastaajatahon virallinen nimi
Pietarsaaren kaupunki

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi
Milla Kallioinen

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot
Milla Kallioinen
Puhelin 044 7851651
milla.kallioinen@pietarsaari.fi

Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimituksessa
1.2.2016

Toimituksen nimi
Kaupunginvaltuusto

Onko vastaaja*

Kunta X
sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue
maakunnan liitto
muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin
valtion viranomaisen
järjestö
joku muu

Kysymykset

1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajoon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?
Kyllä X
Ei
Ei kantaa
2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Yksinkertaisin ja nopein malli uudistuksen toteuttamiseksi tapahtuu nykyisiä rakenteita ja hallintoa, pääasiassa nykyisiä sairaanhoitopiirejä, hyödyntämällä. Sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisintegroinnin hyöty saavutetaan nopeimmin jo vakiintuneen

sairaanhoidopiiriin puitteissa. Muut mallit vievät enemmän aikaa ja täysin uuden hallintorakenteen muodostaminen on myös kallista.

Aluekehitystehtävät kytkeytyvät itsehallintoalueeseen, joten maakuntajako on toimiva lähtökohta.

On kuitenkin tärkeää, että maakuntien väliset yhteistyötoiminnot voivat jatkua.

3. **Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille:** Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Etelä-Karjala
Etelä-Pohjanmaa
Etelä-Savo
Kainuu
Kanta-Häme
Keski-Pohjanmaa
Keski-Suomi
Kymenlaakso
Lappi
Pirkanmaa
Pohjanmaa X
Pohjois-Karjala
Pohjois-Pohjanmaa
Pohjois-Savo
Päijät-Häme
Satakunta
Uusimaa
Varsinais-Suomi

4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Aluekehitystehtävien kytkeytyessä itsehallintoalueeseen, on maakuntajako itsestään selvä lähtökohta. Maakunta on tarkoituksenmukainen kokonaisuus toimivuuden ja taloudellisuuden osalta, sekä alueen suunnittelun huomioiden. Tulevien itsehallintoalueiden elinkeinoelämän ja työvoiman toimialoilla on myös tärkeää säilyttää muut vakiintuneet yhteistyömuodot.

Itsehallintoalueiden on toiminnallisten seikkojen lisäksi myös huomioitava kulttuuriset ja kielelliset erityispiirteet, joista on olemassa kansainvälistä käytäntöä ja hyviä esikuvia. Alue, joka kattaa Pohjanmaan, luo suotuisimmat edellytykset kielellisten oikeuksien turvaamiseksi tasapuolisesti kaikille asukkaille.

5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Malli aiheuttaa epäsymmetriaa itsehallintoalueiden välillä, mikä ei edistä asukkaiden kohtelua samanarvoisesti. Ainakin kolmen itsehallintoalueen asukkaat sekä näiden kanssa yhteistyötä tekevien itsehallintoalueiden asukkaat eivät saa samaa mahdollisuutta itsehallintoon kuin muiden alueiden asukkaat. Itsehallintomallin käyttöönoton on toteuduttava samoilla perusteilla kaikkien osalta.

6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia.

Väestömäärä ja sen ennustettu kehitys	EI
Huoltosuhte ja sen ennustettu kehitys	EI
Taloudelliset edellytykset	KYLLÄ
Mahdollisuudet varmistaa yhdenvertainen sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus	KYLLÄ
Mahdollisuudet varmistaa kattava sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus	EI
Mahdollisuudet suunnitella ja toteuttaa toimiva palveluverkko	KYLLÄ
Mahdollisuudet toteuttaa kustannustehokas tuotantorakenne	EI
Kielelliset erityispiirteet	KYLLÄ
Maakuntien välinen luontainen yhteistyö ja työssäkäynti- tai asiointisuunnat	EI
Jokin muu, mikä?	Alueen omat päätökset

7. Kaikki itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä. Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Aluekehityksessä Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan välinen yhteistyö on keskeinen, tarkastellessa vakiintunutta yhteistyötä Pohjanmaan ELY-keskuksen toimintojen puitteissa.

Hoito-yhteistyössä luonnolliset yhteistyösuunnat ovat Keski-Pohjanmaa (Kiuru), Turun TYKS, Tampereen TAYS ja Oulun OYS.

8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa

itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Kyllä

Ei X

Ei kantaa

9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon osalta, jotka ovat selkeää lähipalvelua, on palvelut järjestettävä asukkaille mahdollisimman pitkälle ja käytännöllisesti itsehallintona, mikä Pietarsaaren kaupungin mielestä toteutuu Pohjanmaan maakunnan sisällä.

10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Uudistus on jo sinänsä niin laaja, että muita tehtäviä ei tule siirtää uusille itsehallintoalueille. Mikäli ympäristöterveydenhuolto siirretään, on tärkeää, että se säilyy kokonaisuutena ja voi myös jatkossa sisältää sekä elintarvikevalvonnan että terveydensuojelun.

11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntien yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Lainsäädäntöön on sisällyttävä pakollinen velvollisuus yhteensovittamisesta. Sekä kuntien että itsehallintoalueiden rahoitusmallissa on oltava ylläkköitä, jotka stimuloivat ehkäiseviä toimenpiteitä kunnissa ja itsehallintoalueilla.

Luonnollista on, että kunta myös jatkossa vastaisi lähimmästä hoidosta, esim. vanhushuollosta, oppilashuollosta ja sosiaalityöstä, ja tämän vuoksi tulisi lakia muuttaa siten, että kunnissa on operatiivinen toiminta ja selvä vastuu näitä koskien.

12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

"Satelliittipäivystysyksikköjen" määrä, joissa on toimintaa ympäri vuorokauden, on oltava riittävän suuri. Yöaikaan hoidon tarpeessa ovat usein ikääntyneet ihmiset, joiden sosiaalinen tarve on suurempi kuin lääkinnällinen tarve, eikä heitä tule lähettää suuriin, kaukana sijaitseviin päivystysyksikköihin.

Potilaan valinnanvapaus on myös taattava sote-alueen ulkopuolella, myös julkisen hoidon osalta. Sekä elektiivisen hoidon että päivystyspalveluiden osalta.

Kielellisten vaikutusten arviointi on tehtävä valmistelussa. On valittava aluejaot, jotka parhaiten turvaavat palvelun sekä suomeksi että ruotsiksi. Pohjanmaalla voi olla erityinen

kansallinen vastuu ruotsinkielisestä palvelusta. Itsehallintoalueilla, joilla suomi tai ruotsi on vähemmistökielenä, on asetettava lautakunta vähemmistökieltä varten.

Kielellisten vaikutusten arviointiin on myös sisällyttävä erityinen osa mahdollisesta päivystystoimintojen uudelleenjaosta. Täydellinen päivystystoiminta on sijoitettava yksikköön, joka parhaiten voi turvata palvelun suomeksi ja ruotsiksi, käytännössä myös pitkälle tulevaisuuteen. Vaikutustenarvioinnissa on myös huomioitava jäljelle jäävien toimintojen kielelliset vaikutukset, mikäli päivystystoimintoja jaetaan uudelleen.

13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Maassamme on oltava tasoitusjärjestelmä, joka huomioi alueiden erilaiset lähtökohdat koko maan kattavan samanarvoisen sosiaali- ja terveydenhuollon rahoittamiseksi.

Rahoitusperiaate on myös huomioitava itsehallintoalueiden osalta.

Rahoitusperiaate on huomioitava kuntien osalta, ja kuntien kyky hoitaa lakisääteiset tehtävänsä on turvattava. Seuraukset kuntien osalta on huomioitava, yksittäisille kunnille. Sosiaali- ja terveydenhuoltouudistus ei saa olla peitelty kuntauudistus. Kiinteistönomistuksen ja velkataakan vaikutukset on huomioitava kohtuullisella ja oikeudenmukaisella tavalla, joka ei vaaranna kuntien kykyä hoitaa lakisääteisiä tehtäviään. Perustuslakiin perustuvaa kuntien itsehallintoa on myös kunnioitettava. Vaikka kuntien lakisääteiset tehtävät vähenevät uudistuksen jälkeen, jäljelle jää merkittäviä tehtäviä, jotka on hoidettava paikallisen itsehallinnon kautta.